

Współczesne koncepcje upośledzenia umysłowego w świetle antropologii świętego Tomasza z Akwinu

Joanna Szpiller

Praca pisana pod kierunkiem ks. prof. UKSW
dra hab. Tomasza Stępnia na seminarium z
filozoficznych podstaw teologii

Czym jest upośledzenie?

*„Niedorozwój umysłowy
charakteryzujący się istotnie niższym
niż przeciętny funkcjonowaniem
intelektualnym , współwystępującym z
istotnymi ograniczeniami w zakresie
dwóch lub więcej zdolności
przystosowawczych:*

*Porozumienia się,
samoobsługi trybu życia domowego,
kontaktów społecznych,
korzystania z dóbr społeczno- kulturowych,
kierowania sobą,
troski o zdrowie i bezpieczeństwo,
zdolności szkolnych,
sposobu organizowania wolnego czasu pracy.”*

Terminologia

- Niepełnosprawność intelektualna
- Obniżenie sprawności intelektualnej
- Oligofrenia
- Niedorozwój intelektualny
- Upośledzenie umysłowe

Przyczyny medyczne upośledzenia umysłowego

Czynniki działające przed poczęciem

Zaburzenia chromosomalne

Zaburzenia metaboliczne

Czynniki działające w czasie życia płodowego

Infekcje wirusowe i bakteryjne

Niezgodność immunologiczna

Czynniki chemiczne i fizyczne

Żywnienie

Przewlekłe choroby matki

Czynniki związane z porodem

Niedotlenienie i niedokrwienie o.u.n

Czynniki działające po urodzeniu dziecka

Zapalenie opon rdzeniowo-mózgowych,

Zapalenie mózgu

Niedotlenienie

Zaburzenia metaboliczne

Zatrucia

Czym jest władza?

Jest różna od istoty

Jest własnością duszy

Przystępuje w sposób konieczny duszy

Jest realnym bytem

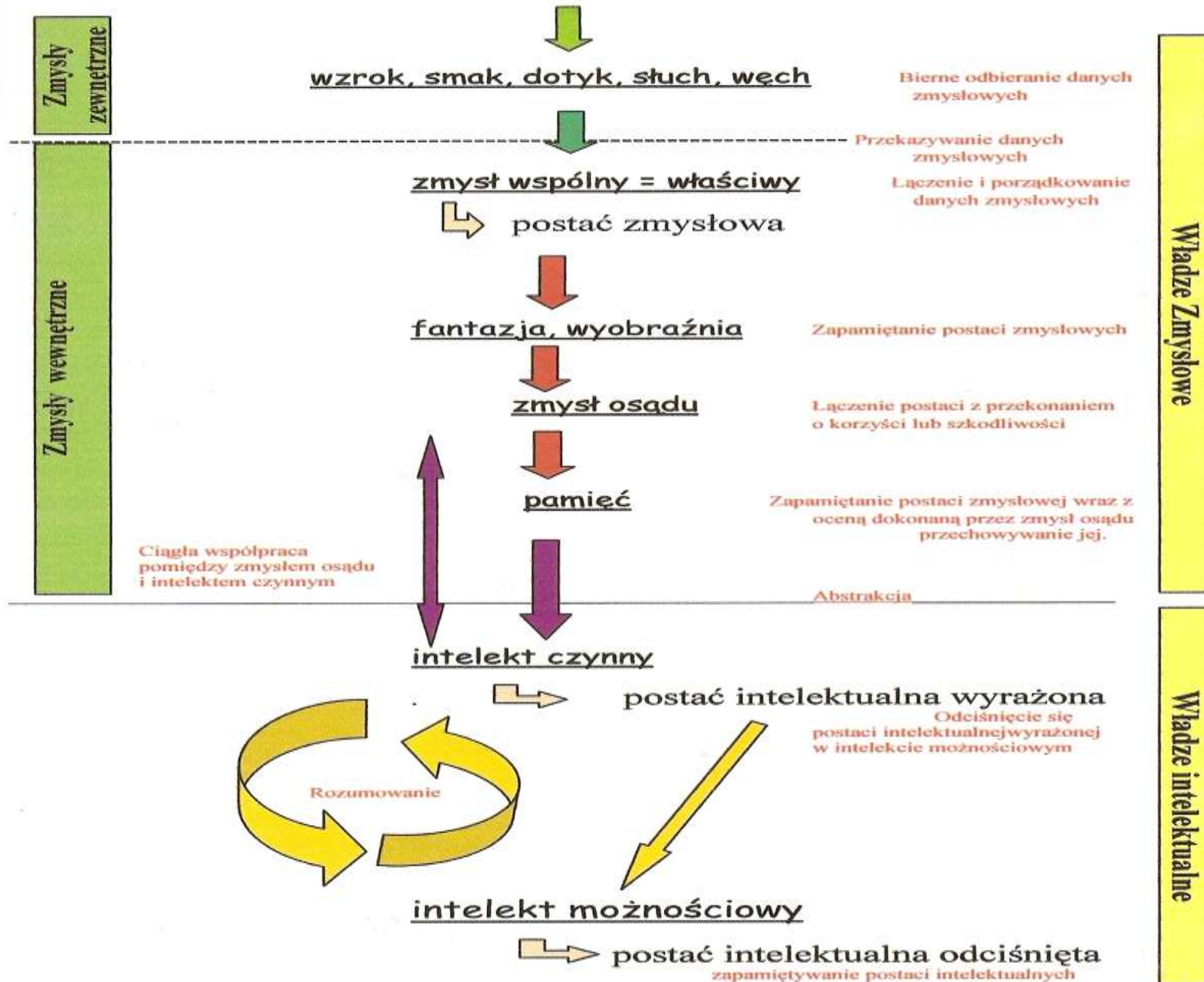
Władze różnią się między sobą

	Władze	Akty		Dziedzina nauki, której są przedmiotem poszczególne akty
Władze wegetatywne	Władza odżywiania	Odżywianie, dostarczanie składników pokarmowych, trawienie itp.		Biologia, Medycyna, Dietetyka, Ginekologia, Położnictwo itp.
	Władza wzrostu	Wzrost i rozwój organizmu zarówno na poziomie komórkowym jak i na poziomie całego organizmu		
	Władza rozrodcza	Rozmnażanie, rodzenie		
Władze zmysłowe zewnętrzne	Zmysł smaku	Odbieranie doznań smakowych		Biologia, Medycyna, Psychologia
	Zmysł dotyku	Odbieranie wrażeń dotykowych		
	Zmysł słuchu	Odbieranie wrażeń słuchowych, dźwięków		
	Zmysł węchu	Odbieranie wrażeń zapachowych		
	Zmysł wzroku	Odbieranie wrażeń wizualnych		
Władze zmysłowe wewnętrzne poznawcze	Zmysł wspólny	Odbieranie ze zmysłów zewnętrznych wrażeń zmysłowych i takie ich łączenia, aby odpowiednie wrażenie odpowiadało odpowiedniemu przedmiotowi. Tworzy się w ten sposób postać zmysłowa, która jest obrabiana przez kolejne władze.		Psychologia, Psychiatria
	Wyobraźnia	Tworzy wyobrażenia i przechowuje je.		
	Zmysł osądu (=rozum szczegółowy)	Łączy postaci zmysłowe z przekonaniem o ich użyteczności lub szkodliwości.		
	Pamięć	Przechowuje dane wytworzone przez zmysł osądu.		
Władze zmysłowe dążeniowe	Uczucia władzy pożądlivej	Dążenie do dobra, bądź unikanie zła.		Psychologia
	Uczucia władzy gniewliwej	Pokonywanie tego co sprawia trudności w dążeniu do dobra lub uniknięciu zła. Pokonywanie przeszkód.		
Władze Intelektualne poznawcze	Intelekt czynny	Ogólnie zajmują się poznaniem intelektualnym	Abstrahuje postać intelektualną z postaci zmysłowej i przeprowadza rozumowanie	Antropologia filozoficzna, Teoria poznania
	Intelekt możnościowy		Przechowuje postacie intelektualne	
Władze Intelektualne dążeniowe	Wola	Podejmowanie decyzji, poruszanie intelektu, dążenie do dobra ogólnego.		Etyka

Świat zewnętrzny - przypadłości różnych substancji

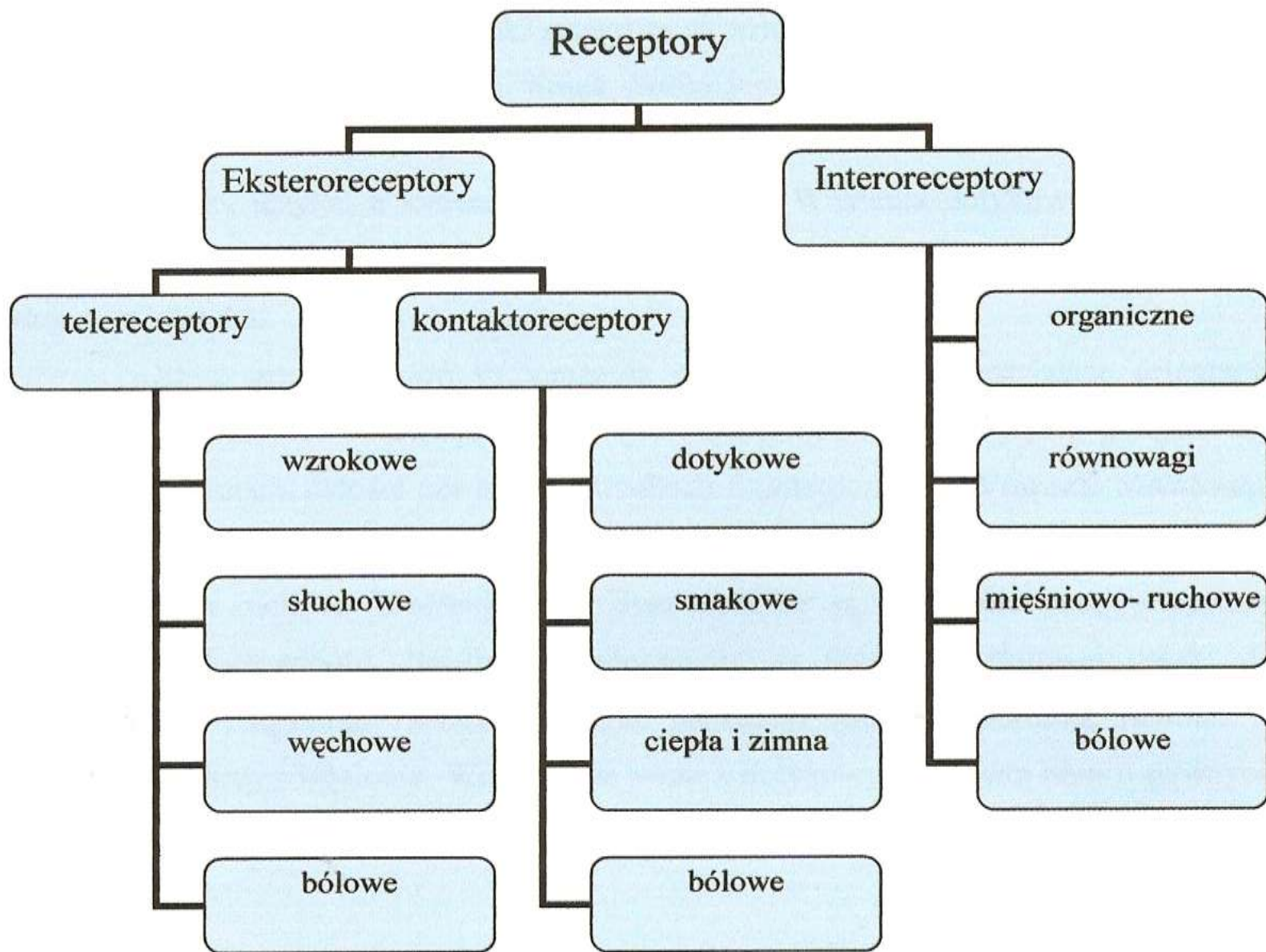
09

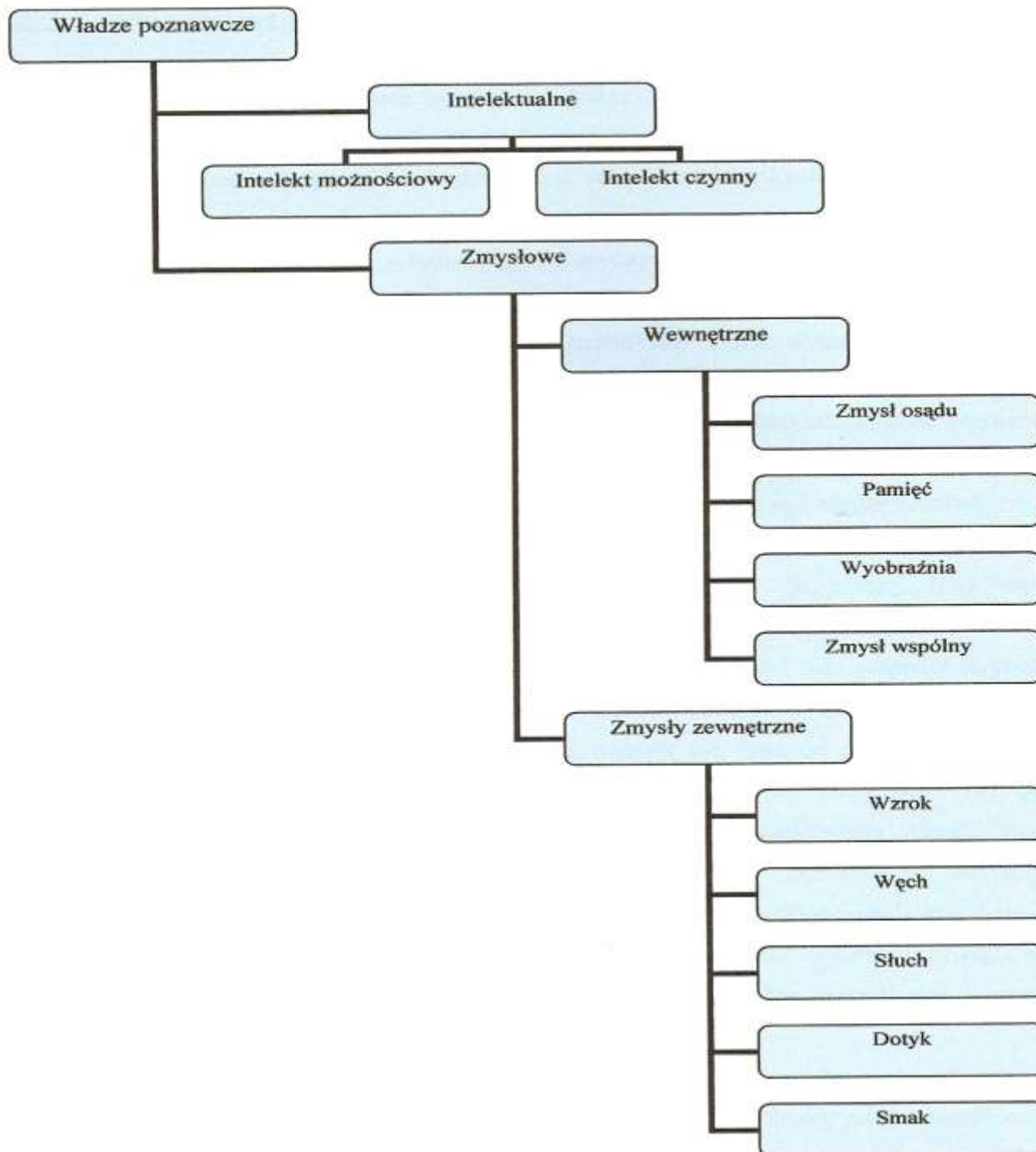

Sprawność

- Medycyna:
- **Normalny sposób funkcjonowania organizmu lub jego części**
- Św. Tomasz
- Trwała dyspozycja dzięki, której ktoś lub coś jest dobrze lub źle przysposobiony do w stosunku do siebie lub w stosunku do innego bytu – usprawnienie czynności

Myślenie

- Psychologia
- - zmysłowo - ruchowe
- - konkretno - obrazowe
- - słowno - logiczne
- Miejsce :
Ośrodkowy Układ
Nerwowy, Mózg
- Św. Tomasz:
- - tylko w przypadku słowno - logicznego czyli dotyczącego sfery Intelaktu

Filozoficzna definicja tego co w medycynie określane jest upośledzeniem umysłowym

- Dysfunkcja mózgu w pewnych obszarach odpowiadających za przemianę fizyczną lub chemiczną bodźców zewnętrznych tak iż intelekt choć w pełni sprawny nie może ich prawidłowo odczytać i przetworzyć właściwie w procesie abstrakcji na pojęcia

Postulaty

- Wzajemna współpraca nauk przyrodniczych, filozoficznych i teologicznych w celu jak najlepszego ujęcia tego kim jest człowiek i właściwego zrozumienia jego wyjątkowości na tle całego stworzonego świata.
- Wykształcenie przekonania, że osoby, które nie funkcjonują tak jak my w żaden sposób nie są od nas gorsze lub mniejsze w swym człowieczeństwie. Dostrzeżenie ich godności nie w tym co fizyczne i co ulega chorobie i śmierci, ale w tym co ponadzmysłowe i nieśmiertelne.

